

Úvodní slovo: Kačka z Rady

Kateřina Pešková

Vážení členové,

další měsíc je za námi a Vy si můžete opět přečíst, co zajímavého se v něm dělo. Spíše než se ohlížet za tím, co bylo, bychom se ale možná měli věnovat tomu, co bude. A co bychom vlastně chtěli, aby bylo? Jaká bychom chtěli, aby byla Komora? Co bychom chtěli, aby Komora dělala? Nebo naopak nedělala? Komora není kancelář v Paláci YMCA, Komora není ani Rada, ani další dobrovolníci, ani její zaměstnanci. Komora není tlumočené divadelní představení nebo CVP. Komora jsme my všichni – členové! Jenom pokud budeme otevřeně mluvit o tom, co si přejeme, co potřebujeme, čemu nerozumíme a co se nám nelíbí a co chceme mít jinak, bude moci být Komora takovou organizací, jakou si ji představujeme.

Přeji Vám hezké dny,

Kačka = asi tak jedna setina Komory

Zlatý Bullík

Radka Faltínová

Dubnový Zlatý bullík pomyslně letí k Lucii Šuchové, která vzala na svá bedra koordinaci Výroční zprávy Komory. Díky, Lucko, za trpělivost při sbírání příspěvků. Dále si Zlatého bullíka zaslouží Maruška Komorná, která bude dělat korekturu Výroční zprávy navrch k tomu, že už spoustu let dělá pravidelné korektury Bulletinu a starala se vzorně i o členy. Členství za ni nyní přebírá nová dobrovolnice, tedy děkujeme za ty roky práce a i za to, že se na Marušku vždy můžeme spolehnout, co se korektur týče.

Komora a kultura

Veronika Chladová, Markéta Spilková

Ohlédnutí za březnem

Ve spolupráci s Národním muzeem byla na čtvrtek 14. března pro neslyšící připravena dvojitá prohlídka výstavy *Po stopě Karla Maje* v Náprstkově muzeu na Praze 1. Na dopolední prohlídku přišly děti ze školy Praha – Výmolova. Výklad pana průvodce podaný tlumočnicí Naděou Dingovou děti poslouchaly s velkým zaujetím. Velice ho potěšilo, když se přihlásily na dotaz, zda viděly film Poklad na Stříbrném jezeře. Dík patří i jejich paním učitelkám, které děti dostatečně připravily na výstavu, a tak děti věděly, kdo je Vinnetou s nerozlučným Old Shatterhandem či bláznivý lovec motýlků Sam Hawkes. Odpoledne patřilo dospělým a díky dvěma tlumočnicím – Nadě Dingové a Petru Pánkovi – se dozvěděli, že Karel May v Americe nikdy nebyl a indiány nikdy nepotkal. Všechny romány sepsal podle svých snů o dalekých cestách.

Foto: Markéta Spilková

Foto: Josefína Kalousová

V neděli 17. března měly neslyšící děti se svými rodiči možnost navštívit tlumočené loutkové představení *Kašpárek v pekle*.

Výhled do dubna

Pokud máte chuť zajít si v dubnu do divadla, pak tu máme pro děti tlumočené loutkové představení *Kašpárek v pekle*, které se koná v sobotu 13. dubna od 16.00 hodin v Říši loutek v Praze. Dalším tlumočeným představením je *Škola malého stromu*, které se bude hrát v pražském klubu Lávka v neděli 28. dubna od 17.00 hodin.

Ani v dubnu nebude o tlumočenou výstavu nouze. Pro neslyšící je nachystaná tlumočená výstava s názvem *Monarchie*, opět ve spolupráci s Národním muzeem. Výstava se bude konat ve čtvrtek 25. dubna od 16.30 hodin v nové budově Národního muzea.

Kromě toho se Národní muzeum a Komora se dohodli na novince – videoprůvodci ve znakovém jazyce pro neslyšící. Návštěvníci budou mít možnost si přímo v muzeu zapůjčit tablet a při individuální prohlídce se pomocí videoprůvodce dozví víc informací o jednotlivých exponátech. V březnu se pracovalo na překladech s neslyšícími figuranty a v průběhu dubna již bude možné tyto tablety vyzkoušet.

Na [stránkách](#) Národního muzea monarchie můžou najít neslyšící zájemci o výstavě víc informací díky videu ve znakovém jazyce.

Výzva pro tlumočníky

Vloni 9. června proběhla Pražská muzejní noc – série zajímavých prohlídek, které byly tlumočené do českého znakového jazyka. Pro neslyšící návštěvníky i tlumočníky to byla nezapomenutelná akce. I letos má Národní muzeum zájem pokračovat ve spolupráci s Komorou a společně se tak můžeme těšit na Pražskou muzejní noc, která se bude konat 8. června. Touto cestou bychom chtěli požádat tlumočníky o dobrovolnou spolupráci na tlumočení prohlídek. V případě zájmu se ozvěte Lucii Břinkové na e-mailovou adresu: lucie.brinkova@cktzj.com.

Komora a vzdělávání tlumočnicků

Dana Tučková

CVP – ohlédnutí za březnem

Seminář s M. Kuldou o prostředcích intrakulturní komunikace neslyšících byl přesunut na 4. 5. 2013. Některé praktické kurzy byly přesunuty na duben a červen – vše najdete aktualizované v [kalendáři akcí](#). Poprvé jsme otevřeli e-learningový kurz Radky Faltínové o tlumočení ve zdravotnictví. Proběhly semináře o ekonomice tlumočnické práce a možnostech uplatnění tlumočnicka v ČR, o etickém kodexu nebo semináře o rejstřících v ČJ i ČZJ a seminář o typech číslovek v ČZJ. Na konci měsíce se uskutečnil (v náhradním termínu) povinný seminář pro všechny kurzy – Sociálně právní minimum pro tlumočníky pro neslyšící s Martinou Macurovou.

Byla podána akreditace na 24hodinový kurz (další vzdělávání pracovníků v sociálních službách). Pokud se podaří kurz akreditovat, bude realizován v průběhu listopadu.

CVP – co je připraveno na duben

Vzdělávací aktivity CVP v dubnu si můžete prohlédnout níže. Jsou naplánovány dva teoretické kurzy, dva praktické IVK a jeden e-learningový kurz. Jen bych chtěla zvlášť zmínit praktický kurz konaný 27. až 28. 4. s Nadou Dingovou. Tento kurz byl přesunut z února, kdy mnozí z Vás psali, že jsou na horách, ale rádi by se přihlásili. Pokud tedy máte o tento typ kurzu zájem, neváhejte se přihlásit co nejdříve.

Připravili jsme pro Vás nový roční kurz akreditovaný u MŠMT ČR. Celý je zaměřen na tlumočení ve vzdělávání. Přihlášky přijímáme do 6. 5. Všechny informace o kurzu najdete [zde](#).

Závěrečné zkoušky se blíží (26. 5. 2013) – ty z Vás, kteří se chtějí na tyto zkoušky přihlásit nebo kterým studium končí nejpozději v květnu tohoto roku, upozorňuji, že musí mít splněné supervize a na poslední z nich odevzdat supervizorovi tlumočnický deník a potvrzení o praxi podle dané struktury. Tlumočnický deník bude po kontrole vrácen, potvrzení o praxi se archivují.

Duben

6. 4. 2013 | 9.00 – 16.00 | Seminář

Úvod do teorie tlumočení a teorie tlumočení znakového jazyka

Lektor: Mgr. Helena Andrejsková
prof. PhDr. Ivana Čeňková, CSc.

Cena: 950 Kč | Kreditů: 10

10. – 24. 4. 2013 | E-learningový kurz
Tlumočení mezi dvěma znakovými jazyky
(E-learningový kurz)

Autor: Mgr. Jana Servusová
Cena: 675 Kč | Kreditů: 10

13. 4. 2013 | 9.00 – 12.00 | Seminář
Nepřímá pojmenování
v českém znakovém jazyce

Lektor: Vladimír Šimon
Cena: 950 Kč | Kreditů: 10

20. – 21. 4. 2013 | 9.00 – 16.00 | Kurz
IVK Kontaktné prostředky – čeština –
český znakový jazyk a tlumočení ve vzdělávání

Lektoři: Mgr. Kateřina Červinková Houšková,
Bc. David Jorda
a další lektoři v jednání
Cena: 1 900 Kč | Kreditů: 20

27. – 28. 4. 2013 | 9.00 – 16.00 | Kurz
IVK technik simultánního, konsekutivního
tlumočení a překladu

Lektoři: Mgr. Naďa Dingová
Cena: 1 900 Kč | Kreditů: 20

Komora a zprávy z ASNEP

Radka Faltínová

Březnové zasedání ASNEP bylo opět zčásti věnováno plánované transformaci organizace na obecně prospěšnou společnost. Přítomní členové se na transformaci víceméně shodli jako na jediné možné variantě. Vzhledem k tomu, že byl schválen zákon o transformaci v nezměněné podobě (změnu navrhol Senát), musí transformaci občanského sdružení na o. p. s. schválit 100 % členů organizace. Tento krok znamená, že zůstane zachována dotační historie organizace, ovšem o. p. s. již oficiálně nemůže mít členy. Nová organizace – transformovaný ASNEP –

tedy bude řízena správní radou a dozorčí radou, členské organizace již na běh ASNEP či CZTN nebudou mít přímý vliv. Jediná možnost je ošetřit to smluvně, zde však zatím není jasný postup. Proběhla bohatá diskuze o tom, zda se pod transformovanou ASNEP, o. p. s., zřídí platforma pro setkávání členů, nebo zda se vytvoří nový spolek. Na rozhodnutí, zda zřídit nový spolek, nebo ne, je zatím dost času. Nespěchá tak zatím ani přeložení Stanov do českého znakového jazyka, které měla zajistit Komora.

Členské organizace byly následně po zasedání obeslány e-mailem, aby statutární zástupci zaslali písemný souhlas s transformací. Do příštího zasedání se členové domluví, kdo bude zakladatelem o. p. s. Buď to bude současný statutární zástupce, nebo tři či čtyři největší organizace, které v ASNEP působí.

Zástupce Komory urgoval bod programu – jednání o zařazení tlumočnické profese do zákona o sociálních službách. Tento bod byl již několikrát odložen, nyní se dohodlo, že se bude znovu projednávat na dubnovém zasedání. Mgr. Prokopiusová zašle členům překlad návrhu do ČZJ.

Na zasedání dále M. Kronusová předala J. Zemánkovi statistiky financování organizací v oblasti tlumočnických služeb. Pan Zemánek zpracuje přehled a výsledek zašle členským organizacím. Ten by měl sloužit jako další podklad pro jednání s ministerstvy.

V další části jednání M. Kronusová informovala o přidělených dotacích ASNEPu:

MZ ČR Zajištění o

MZ ČR Gong 500 000 Kč

Úřad vlády Zajištění 70 000 Kč

Úřad vlády GONG 120 000 Kč

Úřad vlády MDN 20 000 Kč

Úřad vlády brožura o tinnitu 30 000 Kč

Kvůli nedostatečnému financování běží projekt Tlumočnické služby (CZTN) od 1. 3. v omezení. ASNEP připravuje medializaci a demonstraci – první zpráva o nedostatečném financování tlumočnických služeb proběhla v první polovině března na televizi Nova. Na návrh Komory proběhla diskuze o tom, zda by nebylo lepší místo demonstrace zahltit MPSV apod. e-maily s videonahrávkami ve znakovém jazyce. Případně zda by se nedalo ještě jednat či lobbovat. Přítomní byli vesměs indiferentní, nakonec se dohodli, že demonstrace – blokáda významného dopravního uzlu – by byla lepším řešením.

M. Kronusová znovu představila možnou spolupráci se společností ICORD. Společnost vyvinula software, který bude prodávat úřadům apod. za paušál 500 Kč/měs. Software bude umožňovat on-line tlumočení. Od ASNEP je požadováno dodání tlumočnicků, jejichž služby ICORD uhradí. V návrhu jsou také informační přednášky pro neslyšící i úředníky, možnost rozšíření služeb k lékařům apod. Bylo domluveno, že zástupce ICORD pozveme na další zasedání.

Komora a zahraničí

Barbora Pejšmanová

EFSLI: Volby se blíží

V minulém čísle Bulletinu jste se mohli dočíst, že na příští AGM EFSLI v Lublani se bude volit zbrusu nová Rada. Ta současná nechce rozhodně nic podcenit, a proto motivuje členy, jak to jen jde, aby se do dění zapojili. V posledních dvou vydáních měsíčníku EFSLI In Breef se nepíše o ničem jiném. Znovu tedy připomínám, že členské organizace mohou do 12. 4. 2013 nominovat své členy na tyto pozice:

1. *Předseda*
2. *Tajemník*
3. *Pokladník*
4. *Člen (Oddělení reklamy a propagace)*
5. *Člen (Oddělení vzdělávání a profesního rozvoje)*
6. *Člen (Oddělení komunikace)*

Nominační listy společně se životopisy můžete posílat na adresu: secretariat@efsli.org

Interpret America

Při pátrání po novinkách ze zahraničí jsem narazila na zajímavou a poměrně mladou organizaci, kterou bych Vám ráda stručně představila. Interpret America vznikla teprve v roce 2009 s posláním organizovat celostátní fórum tlumočnicků pro Neslyšící a všechny další, kteří mají s touto profesí v USA co do činění. Chtějí poskytnout takovou platformu v podobě konferencí, diskuzních fór, webových stránek a dalších aktivit, kde budou všichni tito lidé moci sdílet své potřeby, zkušenosti, novinky, a tím se podílet na zvyšování profilu a rozsahu tlumočnické profese. V letošním roce bude Interpret America pořádat již čtvrtý „Summit“, kde se bude otevřeně hovořit o různých tématech. Hlavní moto celé akce je poměrně poetické:

Na ostří nože: Dostaňme tlumočnickou profesi do popředí zájmu! Myslím, že tato iniciativa může být pro nás velmi inspirativní... Odkaz, který zde připojuji, je odkazem nejen na jejich (bohužel nepřehledné) webovky, ale zároveň na video, kde se mluví o jazyce, jako o nástroji, z velmi zajímavého úhlu pohledu. A co je na tom taky skvělé? Můžete si nastavit české titulky! :-)) Udělejte si chvilku čas a [mrkněte se na to](#).

Inspirace: Street Leverage

Pokud se chcete dozvědět, nad čím v poslední době uvažují naši kolegové-tlumočníci za oceánem, co je v současné době trápí, co řeší, nebo se chcete třeba jen inspirovat, tak sledujte [webové stránky](#). Jedná se o platformu, kde se sdílejí články týkající se nejrůznějších témat vztahujících se k naší tlumočnické profesi. Pro tentokrát vřele doporučuji velmi [zajímavý článek](#) od Betty Colonomos o tom, proč bychom měli hledat „Deaf Heart“.

Signed Circle: Velká Británie

Slyšeli jste už někdy o festivalu Signed Circle? Ne?! :-)) Tak sledujte [zde](#).

Signed Circle je největší kemp festival Neslyšících ve Velké Británii, který nabízí nejrůznější aktivity, workshopy, představení a další

zábavný program. Tato událost je jedinečná v tom, že vše je zcela přístupné v britském znakovém jazyce. Na běžných festivalech jsou většinou neslyšící limitováni právě jazykovými bariérami a takové festivaly se pro ně stávají v mnohém nepřístupnými, což bylo podnětem k vytvoření Signed Circle! Bylo rozhodnuto, že od roku 2011 se festival bude pořádat každé dva roky. Letos od 26. do 29. července 2013 jsou na Deaf Circle do Lancashiru zváni všichni Neslyšící lidé, jejich rodiny, přátelé a další. Pokud jste zároveň osobnost, která má co lidem předávat a chce sdílet své umění, dovednosti, znalosti, zkrátka cokoli – můžete se přihlásit a stát se jedním z účinkujících na „workshopovém víkendu“, který poběží od 27. do 28. července 2013. Čas workshopů je omezen na 90 minut, ale Vaším možností se meze nekladou. Podmínkou je samozřejmě vystoupení v BSL nebo MZS. Přihlašujte se na e-mail programme@signcircle.org.uk. Festivalu se můžete zúčastnit také jako dobrovolníci, vstup na celou akci bude pro Vás zdarma, dostanete se do neuvěřitelného dění a získáte nepochybně mnoho zkušeností. Můžete si také vybrat ze seznamu pozic, na kterých byste chtěli dobrovolničit. Stačí poslat vyplněný formulář. Více pod tímto [odkazem](#).

Switched at Birth

Americký seriál, který možná řada z Vás sleduje! Další z řady rodinných seriálů, i když ne tak docela obyčejný. Jednou z hlavních hrdinek je totiž neslyšící dívka Dafne. Na začátku března se filmaři pokusili o inovativní kousek a natočili celý jeden díl v americkém znakovém jazyce, a to dokonce s odkazem na události kolem Gallaudetovy univerzity před 25 lety! Více o seriálu a o jednotlivých dílech si můžete dohledat přímo na českých [webových stránkách](#), kde se mimo jiné dopátráte i stažení jedinečného dílu v ASL.

Publikace o tlumočení

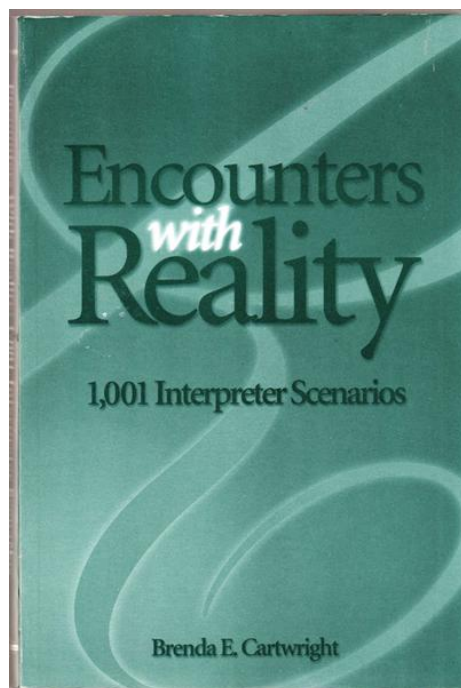
Anna Zdrubecká

Milí čtenáři Bulletinu,

v této rubrice Vám nově budeme přinášet recenze zejména zahraničních publikací věnujících se tlumočení. Recenze pro Vás připravily studentky předmětu Modul tlumočnický na oboru CNES, UK FF. Doufáme, že Vám budou inspirací pro čtení o Vašem oboru :-).

Dnešní recenze bude věnována publikaci, z níž jsme řadu let zde v Bulletinu v rámci pravidelné rubriky *Nikdy bych neřekl, že se mi může přihodit něco takového...* uváděli zajímavé ukázky tlumočnických dilemat a návrhy jejich řešení.

Encounters with Reality: 1001 Interpreter Scenarios

Pokud jste tlumočnický znakového jazyka, neslyšící člověk nebo se jen zajímáte o znakový jazyk, tlumočení či třeba i o problematiku sociální interakce, kniha *Encounters with Reality* (doslova Střety s realitou) od Brendy E. Cartwrightové je pro Vás tím pravým. Jejím obsahem jsou – jak už napovídá samotný název – situace, do kterých se tlumočnick může ve své profesi dostat. Autorka, jež pracuje jako učitelka a tlumočnice znakového jazyka, se touto knihou snaží zaměřit na studenty a jejich výuku. Je důležité, aby se nad jednotlivými případy zamysleli, probírali je s ostatními a snažili se vymyslet, jak by se oni sami zachovali, co je etické a co ne.

Jaký je vlastně její obsah? Člověk se nemusí bát stovek stránek jednotvárného textu nebo cizí terminologie, ve které se bude jen těžko orientovat. Kniha je rozdělená do dvou částí a ty se dále větví podle oblastí, jichž se týkají. V první části jsou vždy popsány jednotlivé situace, které se Vám mohou

stát, a k tomu si zde můžete přečíst i názor samotného tlumočníka na to, jak by se

v takové chvíli zachoval, a dále i názor neslyšícího člověka, jaké řešení je zase z jeho pohledu tím nejlepším. Nejsou zde uvedena jména, ale vše vychází z reálných zážitků existujících lidí.

Pro představu jeden příklad:

Tlumočíte během policejního zásahu a neslyšící klient odmítne spolupracovat s policií. Další věc, co si pamatujete, je moment, kdy policejní důstojník vylije na vašeho klienta horké kafe. Omlouvá se, ale zní to poměrně sarkasticky. Nemůžete to říci jistě, ale zdálo se, že to policista udělal záměrně. Nyní neslyšící klient rozčileně žádá o právníka s tím, že se jedná o policejní brutalitu. Policista zřetelně naznačuje vaším směrem: „Pamatuj, nic jsi neviděl.“

Jak to vidí tlumočnick:

Dál bych pokračoval v tlumočení všeho, co by bylo řečeno/znakováno. Pokud by se mě někdo ptal, co se stalo, odpověděl bych, že jsem viděl, jak byl neslyšící klient polit kafem. Nemohu prohlásit, že to policejní důstojník udělal schválně; musím zachovat objektivitu a říci jen to, co jsem viděl.

A nyní názor neslyšícího klienta:

Překládejte přesně to, co klient říká, kupříkladu: „Chci právníka.“ Pokud je po vás požadováno svědectví toho, co jste viděl, učiňte tak.

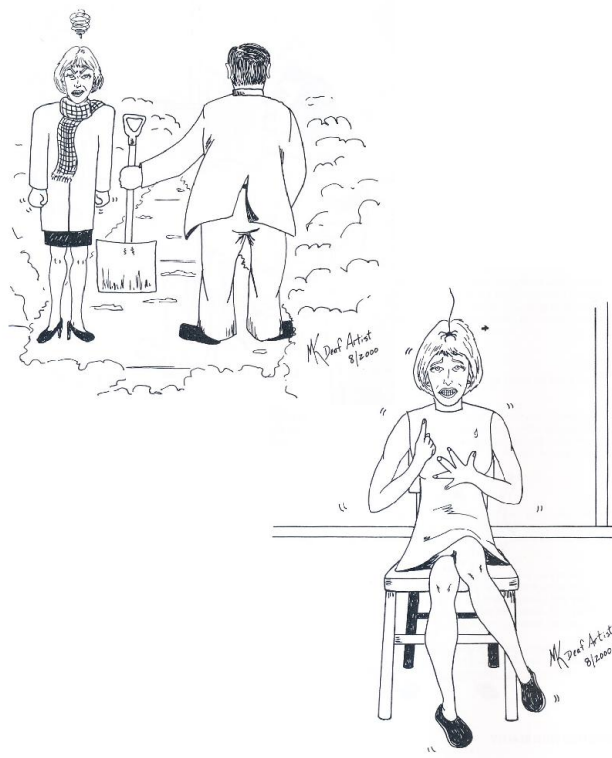
Ve druhé části knihy jsou již jen vypsány nejruznější situace, do kterých se tlumočnick může dostat – ať už během tlumočení ve škole, u lékaře nebo u soudu. Autorka se zde hodně zabývá etickými problémy a správnými reakcemi na ně.

Uvedeme zde další příklad:

Tlumočíte při vyšetření u lékaře – ten vašemu neslyšícímu klientovi sdělí, že má rakovinu a že

následující operace mu pomůže. S doktorem odejdete z místnosti, aby se klient mohl převléct. Na chodbě vám ale doktor sdělí, že vzhledem k tomuto typu rakoviny operace nepomůže.

Tato kniha je velice čtivá a díky tomu, že je psaná v nepříliš náročné angličtině, ji zajisté zvládne přečíst i méně zdatný uživatel anglického jazyka. Navíc jsou jednotlivé kapitoly proložené velmi pěknými ilustracemi.

Přečtěte si

Andrea Andělová

17. 3. 2013 TV Nova odvysílala v hlavních zprávách reportáž o problému s financováním tlumočnických služeb. Více na stránkách TV Nova.

Rozpravu Dr. Adáma Kósy z Evropského parlamentu o dopadech úsporných opatření na životní podmínky osob se zdravotním postižením můžeme zhlédnout [zde](#).

E-shop

Akce měsíce na duben!

Edita Velebil Nedvědová

I když se zima v posledních dnech zdála již nekonečná, věříme, že duben konečně přinese jarní počasí a s ním rašící stromy a rozkvétající louky a záhony. Každopádně, co přinese počasí, nemůžeme nikdy s jistotou dopředu vědět, ale co přinese v dubnová nabídka e-shopu, tak na to se můžeme podívat vcelku jistě již nyní.

V akci měsíce si tentokrát můžete za zvýhodněnou cenu zakoupit publikaci Specifika tlumočení ve vzdělávání, která může zároveň posloužit jako učební materiál k dubnovému Intenzivnímu víkendovému kurzu Kontaktové prostředky – čeština – český znakový jazyk a tlumočení ve vzdělávání. Jste-li členy Komory, můžete si tuto publikaci od autorek Jitky Záhumenské, Nadi Dingové a Radky Horákové v [e-shopu](#) Komory objednat již za cenu 216 Kč, nebo za cenu 270 Kč, nejste-li našimi členy.

Dalším materiálem v akci zůstává i nadále materiál od autorky Heleny Šebkové – Úvod do tlumočnické profese a vzdělávací systémy tlumočnicků v ČR a v zahraničí. Pokud jste si ji tedy nestihli během března u nás zakoupit, máte nyní ještě šanci. Tento materiál Vám pak může posloužit jako studijní pomůcka k dubnovému semináři Úvod do teorie tlumočení a teorie tlumočení znakového jazyka. Kupovat můžete stále za tyto zvýhodněné ceny: 176 Kč člen, 220 Kč nečlen.

Do třetice si můžete zakoupit v akci měsíce za zvýhodněných cenových podmínek DVD s názvem Vizuální komunikace – praktická cvičení od autorů Evy Jamborové, Jany Smolíkové, Michaely Kosiecové a Roberta Miliče. Cena pro členy činí 160 Kč, pro ty, kteří ještě našimi členy nejsou, pak 200 Kč.

I nadále můžete v e-shopu Komory nakupovat oděvy z Kolekce Komora, kde najdete i mnoho kousků oblečení hodících se pro jarní dny!

Tak neváhejte a objednávejte. Akce platí od 1. do 30. dubna 2013.

Těšíme se na Vaše objednávky!

Komora a její lidé

Marie Komorná

Komora blahopřeje

V dubnu své narozeniny oslaví:

6. dubna	Dana Zingerová
7. dubna	Josefina Kalousová (25 let)
8. dubna	Jitka Salačová
14. dubna	Marie Pangráčová (23 let)
18. dubna	Lucie Kábelová
20. dubna	Marie Basovníková (28 let)

Svátek v dubnu bude mít:

4. dubna	Ivana Kupčíková
6. dubna	Vendula Šantrůčková

Všem oslavenkyním a oslavencům blahopřejeme a přejeme jim všechno nejlepší.

Bulletin Komory – Elektronický měsíčník pro členy České komory tlumočnicků znakového jazyka • Vychází 11x ročně elektronicky • Bulletin Komory je zdarma • Adresa redakce: bulletin@cktjz.com • Redakci tvoří: členové Rady Komory (rada@cktjz.com) a stálí dopisovatelé, členové Komory: – Radka Faltínová • Marie Basovníková • Jindřich Mareš • Marie Komorná • Lenka Makovská • Dana Tučková • Edita Velebil Nedvědová • Helena Andrejsková • Barbora Pejšmanová • Josefina Kalousová • Markéta Spilková • Editor: Helena Andrejsková • Jazykové korektury Marie Komorná • Grafika a sazba Jana Kotrlová • Vydavatel: Česká komora tlumočnicků znakového jazyka, o. s. • Na Poříčí 12, 110 00 Praha 1 • Vydání: číslo 4., ročník 2013, vyšlo 27. 3. 2013.